

РЕШЕНИЕ

№ 6816

гр. София, 09.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХ КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.10.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Стефан Станчев

**ЧЛЕНОВЕ: Боряна Бороджиева
Лилия Йорданова**

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **6711** по описа за **2023** година докладвано от съдия Стефан Станчев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба от адв. И. Ю., пълномощник на А. А. П. срещу решение № 3634/05.06.2023 г. по адм. д. № 2634/2022 г. по описа на Административен съд София град, Първо отделение, 34 състав. С оспорваното решение състав на съда е отхвърлил като недоказана исковата претенция на касатора против Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН) за сумата 50000 лева, заедно със законната лихва, считано от датата на постъпване на ИМ в съда, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС за периода от 12.02.2020 – 12.10.2020 г. при настаняване в ареста на О. С. при неблагоприятни битови условия. Последните са претендирани поради бездействие за даратизация на помещенията на ареста, непрекъснатата напаст от насекоми вредители, които са причинявали ухапвания и алергии, влизали в храната на ищеца и съжителството с такива паразити му причинило претендираните вреди.

Според изложението в касационната жалба решението на състав на съда е незаконосъобразно и постановено при допуснати СПН. В подкрепа на оплакването и като основание за незаконосъобразност се сочат дела на АССГ, по които имало установена практика за уважаване на такива искове, предявени на същото основание, а на следващо място е оплакването, че решението не е съобразено с въведените

правила за обезщетение по такива дела за морални вреди, минимално по 4 евро на ден. Сочи се практика на ЕСПЧ, по дела за които държавата България била осъждана поради нарушения на правата, и в условията на нарушаване на чл. 3 от ЗИНЗС. Претендира се присъждане на разноски, като адв. възнаграждение се присъди по реда на чл. 38 от ЗАдв.

Ответникът Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН) чрез процесуалния си представител оспорва касационната жалба като неоснователна. Прокурор от СГП дава заключение, че жалбата е неоснователна.

XX касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна.

Касационната жалба е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирана страна срещу акт, който подлежи на оспорване, поради което същата е процесуално допустима. Разгледана по същество, тя е неоснователна.

Като извърши служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд, съгласно чл. 220 от АПК, настоящият състав намира, че решението е валидно и допустимо. В тази връзка решаващият състав на съда съобрази, че това решение е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

Последният е събрал необходимите и относими доказателства; в обжалваното решение е изложил мотиви относно преценката на доказателствата, която е извършил.

В хода на производството не са допуснати нарушения на процесуалните права на ищеца. Правилни са в тази насока изводите, че изложените оплаквания за бездействие на администрацията по обезпаразитяване на мястото, където е пребивавал касаторът за исковия период не се установяват. Анализът на доказателствата, ангажирани от ищцовата страна не дават основание на касационен състав да приеме, че при обсъждането им съставът на АССГ не е взел под внимание установените факти. При разпределяне на доказателстваната тежест – в обратен на общо приложимите правила, ангажираните доказателствени средства – гласни такива, събрани от показания на поискани и допуснати свидетели Правилен е изводът на съда, че не е установено бездействие по дератизация на помещенията на ареста. Обсъдени са и кредитирани писмените доказателства представени от ответника, поради която в негова тежест на доказване – носи последиците на отговорността, да установи поставяне на ищеца в положение, което отговаря на неизбежната строгост, произтичаща от същността на изпълнението на наказанието лишаване от свобода, съответно мярката задържане под стража. Това е главния съставомерен факт, който ответника следва да отрече, чрез доказване на условията, при които се изтърпява мярката задържане под стража в конкретния случай. В приложимото законодателство са въведени норми, чието прилагане да гарантира не нарушаване на забраната, а доказването на условията, които им съответстват, е в тежест на ответника, защото изключва извода за осъществяване на забранения резултат, предполагащ отговорността. Това е смисълът и предназначението на обърнатата тежест на доказване, а именно ответника да установи, че е спазил стандартите за строгост на изпълнението на наказанието/мярката, при което липсва нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС. Сред нормите - гаранции за стандарта на строгост и приложими за случая са тези касателно минималните битови и хигиенни условия. В противовес на недоказани твърдения от

ищцовата страна са протоколи за извършено пръскане против вредители, както и медицинска документация на ищеца от времето на престоя му в ареста на О. С.. Кредитирането на последните е при спазване правилата за преценка на относимостта им към правното основание, по което се развива исковото производство по ЗИНЗС.

Ето защо, касационната инстанция напълно споделя така изведените въз основа на коментирания доказателствен материал фактически изводи относно това, кога и как се извършва обезпаразитяване, което опровергава твърденията за бездействие по унищожаване на вредителите, причиняващи болки и емоционални несгоди у лица, изтърпяващи наказание ЛС или им е наложена мярка за неотклонение ЗС. При това положение изцяло правилен се явява и правният извод на първоинстанционният съд, че не се доказва твърдението за незаконосъобразно бездействие от страна на затворническата администрация, в претендираната от ищеца насока. На по силно основание не се установява влошено здравословно състояние на касатора за исковия период. Всъщност от приложените медицински документи противно на твърдяното, медицински грижи са били осигурени, което е отчетено като дължимо по закон действие на администрацията. От това следва и извода на съставът на съда, че дори да са презумирани търпените неимуществени вреди, корелативно обвързани от поведението на администрацията, дължимо по закон към касатора, съдът не може на такова правно основание да приеме едва ли не служебно, че търпени неимуществени вреди са доказани. Ищецът не е водил доказването към това какво е преживял, което да е в хипотезата на чл. 3 от ЗИНЗС.

Касационен състав приема доводите на първостепенния съд за недоказана, а оттам и неоснователна претенция на касатора. Въз основа на последните е направил изводи, които настоящият състав споделя и към които препраща на основание чл. 221, ал. 2, изр. 2 АПК, в редакцията от ДВ бр. 77/2018 г., сила от 01.01.2019 г. В същите мотиви са обсъдени доводите, изложени от касатора.

Решението правилно. Съдът е изяснил с допустими доказателства и доказателствени средства в необходимата пълнота релевантните по делото факти, чийто кръг е очертан с твърденията, на които се е основавал иска, описани в исковата молба.

Не се установяват нарушения във връзка с разпределянето на доказателствената тежест и преценката на събрания доказателствен материал. Съдът подробно е обсъдил всички събрани доказателства и е посочил кои факти, въз основа на кои доказателства приема за установени.

По отношение развитото оплакване за обезщетяване на търпени вреди от лишени от свобода и/или задържани под стража и посочването на съдебни актове на АССГ в този смисъл, касационен състав приема оплакването за съответно и сравнимо с цитираните решения, но в случая, основанието на което е отхвърлена претенцията е недоказаността ѝ.

Оспореното решение е мотивирано с подробно изложена фактическа обстановка и обосновани правни изводи. В този смисъл неоснователно е възражението за необоснованост на оспорения съдебен акт. Съгласно разпоредбата на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода или задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения по чл. 3, който в своята ал. 1 предвижда, че тези лица не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унищително отношение. Според чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или

задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаат чувство на страх, незащитеност или малоценност, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод извършване на административна дейност. Според чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното.

Въз основа на събраните по делото доказателства, съдът е достигнал до правилни и обосновани изводи, които са подробни и задълбочени, поради което настоящия съдебен състав с оглед разпоредбата на чл. 221, ал. 2 изр. последно от АПК не следва да ги приповтаря. Съдът намира, че оспореното решение е постановено и напълно при съобразяване националната правна уредба, практиката на административните съдилища, ВАС и ЕСПЧ. При този изход на делото разноски за касационно производство се присъждат в полза на ответника за юрк. възнаграждение за тази инстанция.

Така мотивиран, XX касационен състав на АССГ

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 3634/05.06.2023 г. по адм. д. № 2635/2022 г. по описа на Административен съд София град, Първо отделение, 34 състав.

ОСЪЖДА А. А. П., [ЕГН] да заплати на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" – 100 лев разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

Председател:

Членове: 1.

2.